

Valtiovarainministeriölle

Viite: VN/14182/2026

**LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE LAIKSI
VEROLAINSÄÄDÄNNÖN YRITYSJÄRJESTELYSÄÄNNÖSTEN MUUTTAMISESTA**

Valtiovarainministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi verolainsäädännön yritysjärjestelysäännösten muuttamisesta.

Suomen Veroasiantuntijat ry ("SVA") kiittää lausuntopyynnöstä ja lausuu asiasta seuraavaa:

Yleistä

SVA kannattaa luonnoksessa hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi verolainsäädännön yritysjärjestelysäännösten muuttamisesta ("HE-luonnos") esitettyä yritysjärjestelysäännösten päivittämistä ja oikeuskäytännössä tehtyjen linjausten sisällyttämistä lainsäädäntöön. Ehdotetut muutokset selkeyttävät lainsäädäntöä ja joustavoittavat veroneutraalien yritysjärjestelyjen soveltamista. SVA esittää seuraavassa tarkempia huomioita HE-luonnoksessa ehdotettuihin sääntelymuutoksiin.

Tappioiden siirtyminen sulautumisissa ja jakautumisissa

SVA katsoo, että tappioiden siirtymistä koskevien sääntöjen uudistaminen on perusteltua sekä esitetyn uuden sääntelyn että nyky sääntelyn soveltamisen ongelmallisuuden vuoksi.

HE-luonnoksessa on päädytty ehdottamaan mallia, jossa tappiot siirtyisivät jakautumisissa ja sulautumisissa vastaanottavalle yhtiölle siltä osin kuin on ilmeistä, että tappiot ovat syntyneet vastaanottavalle yhtiölle siirtyvässä toiminnassa. Tämä malli poistaa erilaisiin välillisiin omistusrakenteisiin liittyvät epäkohdat tappioiden siirtymistä koskevassa sääntelyssä. Se myös mahdollistaa tappioiden vähentämisen riippumattomien osapuolten välillä tehdyissä absorptiosulautumisissa. Tämä muutos mahdollistaa absorptiosulautumisen käyttämisen laajemmin vaihtoehtona osakekaupalle myös tappiollisten yhtiöiden kohdalla.

Samalla kun ehdotettu sääntely osittain yksinkertaistaa menettelyä, se myös tuo siihen uutta monimutkaisuutta ja tulkinnanvaraisuutta. Uuden sääntelyn mukaan tappiot siirtyvät vain sen toiminnan mukana, jossa ne ovat muodostuneet. Tappioita vahvistettaessa niitä ei kohdisteta tietyille toiminnalle, joten verovelvollinen joutuisi näyttämään tulevaisuudessa mahdollisesti jopa 25 vuotta sitten muodostuneiden tappioiden osalta, missä toiminnassa ne ovat syntyneet, kun tappioiden vähentämisen enimmäisaikaa ollaan vireillä olevassa erillisessä lainsäädäntöhankkeessa pidentämässä nykyisestä kymmenestä vuodesta 25 vuoteen. HE-luonnoksessa ei oteta kantaa siihen, miten pienen liiketoiminnan osan tai varallisuuserän aiempi luovutus voisi tarkoittaa sitä, etteivät tappiot enää liittyisi siirtyvään toimintaan. Jos esimerkiksi yhtiö olisi myynyt yhden tappiollisen toimipisteensä ja jatkanut samaa toimintaa kahdessa kannattavassa toimipisteessä, on tulkinnanvaraista, voisivatko tappiot liittyä yhtiön jatkamaan liiketoimintaan, joka kuitenkin on samaa toimintaa kuin missä tappiot ovat syntyneet. Vastaava

tulkinnanvarainen tilanne olisi silloin, jos yhtiö olisi pyrkinyt laajentamaan tuotevalikoimaansa lanseeraamalla uuden tuotteen, mutta tämän tuotteen valmistus ja myynti olisi sittemmin lopetettu kannattamattomana. Liittyisivätkö nämä tappiot yhtiön muiden tuotteiden valmistukseen ja myyntiin? Vastaavia esimerkkejä on useita.

SVA katsoo, että jatkovalmistelussa tulisi harkita sitä, ettei tappioiden siirtymisen edellytyksenä olisi niiden liittyminen siirrettävään toimintaan. Toissijaisesti lain sanamuodosta tulisi poistaa ilmeisyysvaatimus ("on ilmeistä, että"). Ilmeisyysvaatimus on omiaan luomaan tulkinnanvaraisia tilanteita. Se myös luo verovelvolliselle käytännössä korkean näyttökynnyksen. Lisäksi toiminnan käsitettä tulisi tarkentaa.

Negatiivinen nettoapportti

Korkein hallinto-oikeus on ratkaisussaan KHO 2026:41 katsonut, ettei elinkeinotulon verottamisesta annetun lain ("EVL") 52 d §:n edellytysten voida katsoa jääneen täyttymättä sillä perusteella, että siirtyneiden velkojen määrä ylitti siirtyneiden varojen kirjanpitoarvon. HE-luonnoksessa esitetään negatiivisen nettoapportin sallimista liiketoimintasiirroissa, mikä päivittää lain sanamuodon vastaamaan oikeuskäytännössä otettua kantaa. SVA katsoo, että tämä on perusteltu muutos.

HE-luonnoksessa on todettu, että negatiivisesta hankintamenosta voidaan säätää lainsäädännössä, vaikka verolainsäädännön ei ole katsottu yleisesti tunnistavan negatiivista hankintamenoa. Tältä osin lainsäädäntömuutoksessa on kysymys laajemmasta muutoksesta, kuin edellä mainitussa oikeuskäytännössä vahvistettujen periaatteiden viemisessä lakiin. SVA katsoo, että on perusteltua säätää hankintamenon määräytymisestä.

SVA kiinnittää huomiota siihen, että negatiivisen nettoapportin hyväksyttävyyttä koskeva oikeuskäytäntö soveltuu myös ennen HE-luonnoksessa ehdotetun sääntelyn voimaantuloa toteutettuihin liiketoimintasiirtoihin. Hankintamenon määräytymistä koskeva sääntö ei kuitenkaan perustu oikeuskäytäntöön vaan nyt säädettävään lakiin. SVA katsoo, että hallituksen esityksessä olisi otettava nimenomainen kanta negatiivista hankintamenoa koskevan sääntelyn soveltumisesta ennen lain voimaantuloa toteutettuihin liiketoimintasiirtoihin. SVA katsoo, että verovelvolliselle ankarampaan verotuskohteluun johtava säännös ei voi soveltua taannehtivasti.

Yritysjärjestelyjen varainsiirtoverotus

HE-luonnoksessa on esitetty perusteltuja muutoksia varainsiirtoverolakiin koskien kolmikan-tasulautumisten varainsiirtoverovapautta.

HE-luonnoksessa ei kuitenkaan päädytä esittämään laajempia muutoksia varainsiirtoverolakiin. Varainsiirtoverotusta koskien on kuitenkin unionin tuomioistuin antanut 4.6.2026 ratkaisun C-837/24, Nova Iberomoldes. Ratkaisu koski pääoman hankinnasta suoritettavista välillisistä veroista annetun neuvoston direktiivin 2008/7/EY mukaista rakenneuudistustointa, jossa yhtiön ainoa osakkeenomistaja siirsi apporttina omistamiaan yhtiöosuuksia äänivaltaenemistön saavuttaen perustetulle pääomayhtiölle. Ratkaisun perusteella erityisesti tietyissä konsernin sisäisissä tilanteissa tapahtuvien osakevaihtojen varainsiirtoverollisuus voi olla direktiivin 2008/7/EY vastaista. Suomen tulisi arvioida varainsiirtoverolain EU-oikeuden mukaisuutta tämän ratkaisun valossa. Tätä arviointia ei HE-luonnoksessa ole vielä tehty.

Kun osakevaihtojen varainsiirtoverollisuutta arvioidaan, SVA katsoo, että tulisi myös harkita sitä, että EVL 52 f §:n edellytykset täyttävästä osakevaihdosta ei tulisi suorittaa

varainsiirtoveroa. Tämä muutos lisäisi osakevaihdon käytettävyyttä ja edesauttaisi sitä kautta kasvua HE-luonnoksen tavoitteiden mukaisesti.

Rahavastikkeen enimmäismäärä sulautumisissa ja jakautumisissa

HE-luonnoksessa esitetään rahavastikkeen enimmäisrajan nostamista sulautumisissa ja jakautumisissa 30 prosenttiin omaan pääomaan merkitystä määrästä. HE-luonnoksessa viitataan osakevaihtosääntelyyn tehtyyn rahavastikkeen enimmäismäärän korotukseen, mutta siinä ei perustella miksi sulautumisissa ja jakautumisissa raja olisi perusteltua asettaa alemmas. Osakevaihdossa vastaava raja on nykyisin 50 prosenttia. Lainsäädännön yhdenmukaisuuden vuoksi rahavastikeraja tulisi olla sama. Erityisesti sulautuminen ja osakevaihto ovat usein vaihtoehtoisia tapoja hankkia yrityskaupan kohde osakevastiketta käyttämällä. Erilainen rahavastikeraja asettaisi nämä kaksi vaihtoehtoa perusteettomasti erilaiseen asemaan.

SVA kiinnittää myös huomiota siihen, että esitetty 30 prosentin raja tarkoittaa käytännössä sitä, että sulautuvan tai jakautuvan yhtiön osakkeenomistajille voidaan antaa yhtiön arvosta vain noin 23 prosenttia rahavastikkeena¹. Tämä kaventaa rahavastikkeen käyttämällisyyttä sulautumalla tehtävissä yrityskaupoissa, joissa vähemmistösiioittajat irtautuvat. 50 prosentin raja tarkoittaisi vastaavasti mahdollisuutta antaa rahavastiketta enintään noin 33 prosenttia sulautuvan tai jakautuvan yhtiön arvosta. Tässäkin vaihtoehdossa rahavastikkeen käyttö on rajoitettua, mutta mahdollistaa kuitenkin paremmin vähemmistöomistajien irtautumisen.

Kolmikantasulautuminen ja vastikkeeton sulautuminen

Kolmikantasulautumisessa ja vastikkeettomassa sulautumisessa on molempiin ehdotettu vastaanottavan yhtiön omistukseen rajoitus, jonka mukaan yhtiö voidaan omistaa vain joko suoraan tai yhden portaalan kautta välillisesti. Kolmikantasulautumisessa vastikkeen antava yhtiö voisi omistaa vastaanottavan yhtiön ainoastaan yhden väliportaalan kautta, ja myös vastikkeettomassa sulautumisessa sulautuvan yhtiön omistaja voisi omistaa vastaanottavan yhtiön vain yhden väliportaalan kautta. SVA ehdottaa, että molemmissa sulautumistyypeissä sallittaisiin vastaanottavan yhtiön omistus useamman kuin vain yhden väliportaalan kautta. Sääntely soveltuisi silti vain vastaavissa konsernitalanteissa, kuin HE-luonnoksen ehdotuksessa, eikä arvonsiirtymää tapahtuisi. Tämä joustavoittaisi konsernirakenteiden toteuttamista ilman, että sääntelyn tarkoitus vaarantuisi.

Lisäksi SVA kiinnittää huomiota siihen, että vastikkeetonta sulautumista koskeva ehdotus edellyttää sanamuotonsa mukaan, että osakkeenomistajien välillinen omistus vastaanottavaan yhtiöön toteutuu nimenomaan osakeyhtiön kautta. Tämä rajaisi säännöksen soveltamisalan ulkopuolelle esimerkiksi tilanteet, joissa omistus toteutuu kommandiittiyhtiön kautta, vaikka tällaiset rakenteet ovat tavallisia esimerkiksi kiinteistösiioitustoiminnassa. SVA ehdottaa, että myös tämä rajaus poistettaisiin.

Yritysjärjestelysäännösten soveltuminen ETA-alueella

SVA pitää ehdotusta säätää yritysjärjestelysäännösten soveltumisesta ETA-alueella asuviin yhtiöihin kannatettavana. SVA pyytää kuitenkin huomioimaan, että oikeuskäytännössä on hyväksytty säännösten soveltuminen ETA-alueen ulkopuolella asuvien yhtiöiden sulautumisissa. Tuorein asiaa koskeva ratkaisu on KHO 2021:36, jossa todettiin, ettei sulautumista koskevan säännön soveltumista estä se, että ETA-alueen ulkopuolinen yhtiö sulautuu

¹ Rahavastikkeen raja lasketaan omaan pääomaan merkitystä määrästä. 100 arvoisen sulautuvan yhtiön osakkeenomistajat voivat saada enintään 23 rahavastikkeena ja 77 osakevastikkeena (rahavastikkeen enimmäismäärä $77 \times 30 \% = 23,1$). Esimerkissä oletetaan, että omaan pääomaan on mahdollista merkitä käypää arvoa vastaava määrä.

suomalaiseen yhtiöön, vaikka tämä sulautuminen ei olisi osakeyhtiölain mukainen. Ratkaisussa viitattiin aiempaan käytäntöön seuraavasti: *"Oikeuskäytännössä on vahvistettu, että Suomessa asuvan ulkomaisen yhteisön osakkaan verotuksessa voidaan soveltaa sulautumista koskevia säännöksiä, vaikka kysymyksessä olisi ETA-valtioiden ulkopuolella asuvien yhteisöjen sulautuminen. Näin on todettu ainakin korkeimman hallinto-oikeuden päätöksessä 10.10.1997 taltionumero 2531 ja vuosikirjaratkaisussa KHO 2004:112."* SVA pyytää, että jatkovalmistelussa harkitaan säännösten soveltamisalan ulottamista myös ETA-alueen ulkopuolelle.

Muita huomioita yritysjärjestelysäännösten kokonaisarvioinnin yhteydessä

SVA on aiemmin osakeyhtiölain ja osuuskuntalain muuttamista koskevasta työryhmän mietinnöstä Oikeusministeriölle antamassaan lausunnossa (20.10.2025) esittänyt useita EVL:n yritysjärjestelysäännösten muutostarpeita, jotka liittyvät samaan pääministeri Orpon hallituksen puoliväliriihessä kirjattuun tavoitteeseen tehdä kokonaisarvio yritysjärjestelysäännösten muutostarpeista. HE-luonnos ei käsittele seuraavia SVA:n aiemmin esittämiä huomioita, ja SVA pyytää, että niitä arvioitaisiin jatkovalmistelussa tai erillisessä hankkeessa.

Kolmikantajakautuminen

HE-luonnos ehdottaa kolmikantasulautumisen mahdollistamista EVL:ssa, mutta vastaavaa kolmikantajakautumista koskevaa sääntelyä ei ehdoteta. Kolmikantajakautumista ei ole käsitelty osakeyhtiölaissa eikä EVL:ssa. Lähes kolmikantajakautumista vastaava järjestely on jo nykyisin mahdollista toteuttaa useamman peräkkäisen yritysjärjestelyn avulla, mutta kolmikantajakautumisen mahdollistaminen suoraan helpottaisi ja nopeuttaisi prosessia sekä säästäisi transaktiokustannuksia. Myöskään kolmikantajakautumisessa ei tosiasiallisesti tapahdu osakeomistuksen realisointia, vaan omistus vain muuttaa muotoaan yleisseuraannon kautta. SVA katsoo, että sääntelyn johdonmukaisuuden vuoksi myös kolmikantajakautumista koskeva sääntely olisi perusteltua sisällyttää EVL:iin samassa yhteydessä kuin kolmikantasulautuminen.

Vastikkeettomat jakautumiset

HE-luonnoksessa ehdotettu vastikkeeton sulautuminen laajennettaisiin koskemaan myös välillisesti omistettuja sisaryhtiöitä, mutta vastaavaa vastikkeettomuutta ei ehdoteta jakautumisiin. Osakeyhtiölaki mahdollistaa jakautumisen ilman vastiketta, mutta EVL edellyttää jakautumisessa aina vastiketta. SVA:n näkemyksen mukaan vastikkeettomuus tulisi sallia myös jakautumisten osalta siltä osin kuin jakautuminen ei muuta omistussuhteita (esimerkiksi tytäryhtiöjakautuminen, sisaryhtiöjakautuminen ja yhtiöittämällä tapahtuva jakautuminen).

Liiketoimintasiirron soveltamisalan maantieteellinen laajuus

HE-luonnos ehdottaa yritysjärjestelysäännösten soveltamisalan laajentamista ETA-valtioissa asuviin yhteisöihin, mutta liiketoimintasiirron erityiskysymyksiä ei käsitellä. Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisussa KHO 2013:169 linjattu periaate verosopimusten syrjintäkiellon soveltamisesta liiketoimintasiirtoihin tulisi SVA:n näkemyksen mukaan kirjata lakiin siten, että liiketoimintasiirron soveltamisala kattaisi kaikki verosopimusmaissa asuvat yhtiöt. Lisäksi liiketoimintasiirroissa tulisi soveltaa jatkuvuusperiaatetta myös tilanteessa, jossa kotimainen yhtiö siirtää liiketoiminnan ETA-alueen ulkopuolelle sijoittuneelle yhtiölle, jolle muodostuu Suomeen kiinteä toimipaikka siirretyn liiketoiminnan osalta, ja varat jäävät liittymään kiinteään toimipaikkaan.

Käteisvastikkeen käsitteen selkeyttäminen

Rahavastikkeen enimmäismäärän tason ja laskentaperusteen lisäksi oikeuskäytännössä on esiintynyt tulkintakysymyksiä siitä, mitkä suoritukset yritysjärjestelyiden yhteydessä katsotaan käteisvastikkeeksi, esimerkiksi varojenjaot, vastikeosakkeiden edelleenmyynti ja lisäkauppahinta. SVA katsoo, että lakia olisi tarpeen selkeyttää myös tältä osin verotuksen ennakoitavuuden parantamiseksi ja tarpeettomien veroriitojen välttämiseksi, eikä pelkkä rahavastikkeen enimmäismäärän tason nostaminen ratkaise näitä tulkintaongelmia.

Liiketoimintakokonaisuuden edellytys osittaisjakautumisessa ja yhtiöittämällä toteutettavassa jakautumisessa

SVA katsoo, että yritysjärjestelysäännösten päivityksen yhteydessä olisi tarpeen arvioida myös liiketoimintakokonaisuuden edellytyksen tarvetta osittaisjakautumisessa ja ehdotetussa yhtiöittämällä toteutettavaa jakautumista koskevassa sääntelyssä. Kokonaisjakautumisessa vastaavaa edellytystä ei ole, mikä tekee osittaisjakautumisesta ja ehdotetusta yhtiöittämällä toteutettavasta jakautumisesta tulkinnanvaraisemman. Kokonaisjakautumisen haittapuolena on toisaalta se, että jakautuvan yhtiön y-tunnus menetetään, mikä voi liiketoiminnallisista syistä johtaa siihen, että kokonaisjakautuminen ei ole vaihtoehto. Liiketoimintakokonaisuuden edellytys osittaisjakautumisessa ja ehdotetussa yhtiöittämällä toteutettavassa jakautumisessa aiheuttaa siten monissa tapauksissa perusteettoman esteen sille, että toimintaa voitaisiin jatkaa jakautuvassa yhtiössä samalla y-tunnuksella.

SVA pitää positiivisena seikkana sitä, että yhtiöittämällä toteutettavan jakautumisen veroneutraalisuuden edellytyksistä säädetään EVL:ssä. On kuitenkin huomioitava, että kun yhtiöittämällä toteutettavaan jakautumiseen on verotuskäytännössä tähän asti sovellettu liiketoimintasiirtoa koskevia säännöksiä, merkitsisi edellytys jättää vähintään yksi liiketoimintakokonaisuus jakautuvaan yhtiöön tosiasiaassa tämän jakautumismuodon soveltuvuusalan kaventumista nykyisestä, kun vastaavaa edellytystä ei aseteta liiketoimintasiirrossa siirtävän yhtiön osalta.

Osakevaihdon jälkeinen maastapoistumisverotus

EVL 52 f §:ssä säädetään osakevaihdon jälkeisen muuton maastapoistumisverotuksesta. Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu KHO 2025:54 huomioon ottaen maastapoistumisverotusta ei voida soveltaa jokaisessa lainkohdan tarkoittamassa muutostilanteessa. Esimerkiksi ETA-alueen ulkopuolelle muuttaneen henkilön tekemiä muuttovuoden jälkeisiä myyntejä ei voida verottaa nykyisen kansallisen lain perusteella. SVA katsoo, että lainkohtaa olisi tarpeen päivittää huomioimaan sen soveltamisalan rajoitukset, ja että samassa yhteydessä olisi syytä arvioida kyseisen maastapoistumisverotussääntelyn tarkoituksenmukaisuutta ylipäänsä.

Yhtiön kotipaikan siirtoa koskeva verosääntely

Osakeyhtiölakiin lisätyn 17 a luvun mukaan osakeyhtiö voi muuttaa yhtiömuotonsa toisessa kohdevaltiossa sallituksi oikeudelliseksi muodoksi ja siirtää vähintään kotipaikkansa tähän kohdevaltioon. EVL:ssä ei ole erityissäännöstä kotipaikan siirrosta. SVA katsoo, että myös tämä yhtiöoikeudellinen muutos tulisi huomioida EVL:ssä lisäämällä kotipaikan siirtoa koskeva pykälä, jolla selkeytettäisiin kotipaikan siirtoa koskevat verosäännöt.

Helsingissä 28. päivänä elokuuta 2026

Suomen Veroasiantuntijat ry

Marko Ojala
SVA:n hallituksen puheenjohtaja

Ritva Aalto
SVA:n hallituksen jäsen